

ایران و آمریکا؛ از عراق تا اراک

مقام های غربی طی روزهای اخیر آشکار و مستقیم تر از هر زمان دیگری از ضرورت مداخله و همکاری جمهوری اسلامی ایران برای دفع تهدید گروه تروریستی داعش در منطقه سخن گفته اند...

مقام های غربی طی روزهای اخیر آشکار و مستقیم تر از هر زمان دیگری از ضرورت مداخله و همکاری جمهوری اسلامی ایران برای دفع تهدید گروه تروریستی داعش در منطقه سخن گفته اند؛ اظهاراتی که نشان دهنده نقش آفرینی پررنگ ایران در امنیت منطقه، به اذعان، به تهاجمات، تهاجمات، در حال حاضر، فضا، دهنده ها، بنحیث امنیت، است. اینکه چرا غربی ها که همواره از موضع قدرت سخن می گویند، ناچار به چنین اعترافی درباره نقش تعیین کننده ایران می شوند و هر بار از زبان یک مقام برجسته خود بر ضرورت ورود میدانی ایران به عرصه مبارزه با تروریسم تکفیری تاکید می کنند، نیازمند تحلیل و نوشتاری مستقل در این باره است، اما در اینجا سخن از بایسته های غرب در قبال ایران در صورت پذیرش این همکاری است.

غرب باید از سوریه تقدیر کند

دست کم درباره سوریه ای که سه سال است به نیابت از جامعه جهانی با تجمعات تکفیری تروریست می جنگد، چنین واکنشی (قدردانی) از سوی غرب دیده نشده است و هنوز اعلامی مستقیم، ناشی از درک غربی ها درباره خدمت بشار اسد به امنیت جامعه جهانی به گوش نمی رسد، هر چند اخبار جسته، گریخته از شروع همکاری امنیتی آمریکایی ها با ارتش سوریه برای تضعیف داعش حکایت دارد و گفته می شود عملیات اخیر الرقه سوریه، حاصل این همکاری بوده است.

انگلیس و آمریکا از سوریه حمایت کنند

در جدیدترین تحول رویکردی از این دست، مالکوم ریفاکیند رئیس کمیته امنیت و اطلاعات مجلس عوام انگلیس با انتقاد از رویکرد لندن و واشنگتن در مقابله با گروه های تروریستی خواستار حمایت بریتانیا و آمریکا از دولت سوریه برای شکست دادن داعش شد.

به گزارش راشا تودی، این مقام انگلیسی تصریح کرد: اگر انگلیس و آمریکا خواهان شکست دادن داعش هستند باید با بشار اسد همکاری کنند.

ریفاکیند افزود: کشته شدن خبرنگار آمریکایی به دست داعش اهمیت اقدام فوری علیه این گروه را مشخص کرد. داعش باید از بین برود و ما نباید زمان را در این خصوص که چه کاری باید انجام بدهیم از دست بدهیم.

وی گفت: من حامی بشار اسد نیستم، اما گاهی اوقات شما برای جلوگیری از بدتر شدن اوضاع باید اقدام به برقراری ارتباط با افرادی کنید که با آنها دشمن هستید.

ریفاکیند در حالی خواستار همکاری آمریکا و انگلیس با دولت بشار اسد برای مبارزه با داعش می شود که در سال 2013 میلادی و بعد از جنجال رسانه های غربی در مورد به کارگیری تسلیحات شیمیایی در سوریه، از جمله افرادی بود که بر اقدام نظامی علیه حکومت سوریه اصرار می کرد.

رویکردهای غرب در قبال سوریه اشتباه بود

در همین حال، «لرد دانات»، فرمانده سابق ارتش انگلیس طی سخنانی اظهار داشت که ضرورت دارد تا انگلیس با بشار اسد، رئیس جمهور سوریه برای مقابله با تهدیدات جاری از جانب نیروهای داعش همکاری کند.

بر اساس این گزارش، لرد دانات پیشنهاد کرد که غرب نیاز دارد تا به بازبینی رویکردهای اشتباهش در قبال سوریه که پیشتر خواهان کناره گیری اسد از قدرت بوده و به گروه های برانداز اسد کمک می کردند بپردازد.

لرد دانات در ادامه اظهار داشت که نیروهای خرابکار داعش باید پیش تر متوقف می شده و با آن ها مقابله می شد.

وی افزود: من فکر می کنم که باید در پی تقویت و مستحکم کردن روابط با اسد باشیم.

با وجود این تغییر رویکردها، حداقل تاکنون، سوریه و جبهه مقاومت از سوی جامعه جهانی و نهادهایی مانند شورای امنیت سازمان ملل که خود را درباره امنیت بین المللی مسئول می داند، نه تنها حمایتی نشده اند، بلکه انگیزه های توسعه طلبانه مبتنی بر حفظ منافع اسرائیل و خصومت ریشه دار قدرت های جهانی با ایران و سوریه، باعث شده است تا غربی ها به جای قدردانی از فعالیت های ضد تروریستی جبهه مقاومت، طرح های براندازانه را علیه سوریه، ایران، لبنان و عراق در دستور کار قرار دهند.

تکرار تاریخ تکفیر

اما حالا مختصات و مولفه های جدید منطقه ای و بین المللی در ارتباط با تروریسم و ورود بازیگرانی دیگر مانند آمریکا به صحنه عملیاتی، زمینه مساعدی را برای همکاری منطقه ای و بین المللی به وجود آورده است.

اگر چه جریان تکفیر و گروه های برآمده از آن مانند داعش در وهله اول، تهدیدی برای امنیت کشورهای منطقه به شمار می رود اما اظهارات مقام های غربی درباره ویروسی که پشت دروازه های غربی منتظر باز کردن راه نفوذی به داخل جوامع آن است و

اقدامات و اظهارات تهدید آمیز چند روز اخیر داعش مانند سربردن خبرنگار آمریکایی، خبر از عصیان تروریسم علیه سازندگان و حامیان آن می دهد تا یک بار دیگر شبیه آنچه جهان درباره القاعده دست ساز غرب دید، تغییر کارکرد جریان های تکفیری از ابزار اعمال فشارهای منطقه ای و اهرم امتیازگیری (واقعیتی که در کناره گیری نوری المالکی از تصدی نخست وزیری در عراق با استفاده از اهرم داعش شاهد بودیم) باعث شود که نوک پیکان حملات این گروه ها، جهت غرب را نشان دهد و گروهی که تا دیروز، رسانه های غربی حتی از به کار بردن لفظ تروریست برای آن خودداری می کردند و آن را «دولت اسلامی» می نامیدند، حالا پس از تحقق ثمره کارکرد سیاسی آن، به تهدید شماره یک امنیت جهانی تبدیل شود.

این چیزی است که هیلاری کلینتون وزیر خارجه سابق آمریکا در کتاب خاطرات خود به آن اعتراف می کند و کارکردهای تاسیس داعش به دست آمریکا را بر می شمارد.

به هر تقدیر، صرف نظر از خاستگاه، ساختار یا کارکرد جریان های تکفیری، تاریخ یک بار دیگر تکرار می شود تا مبارزه با تروریسم باز هم فصل مشترک همکاری های منطقه ای و بین المللی حتی بین کشورهای متخاصمی مانند ایران و آمریکا شود.

رئیس جمهور آمریکا دو روز پیش، در سخنانی با اشاره به جنایات داعش در عراق گفت که داعش هیچ دینی ندارد، ایدئولوژی آنها فروپاشیده است و خاورمیانه باید از سرطان داعش خلاص شود.

خواست مکرر غربی ها برای همکاری ایران در عراق

با تغییر رویکرد های غرب و کارکردهای داعش، طی روزهای گذشته مقام های غربی مکررا از ضرورت ائتلاف با ایران برای دفع خطر تروریسم داعشی در منطقه سخن گفته اند.

دیوید کامرون نخست وزیر انگلیس هفته پیش از واقعیتی سخن گفت که مدتی است به کابوسی برای افکار عمومی کشورهای غربی و نگرانی مقامات آنها تبدیل شده است.

کامرون گفت که غرب ناچار است با کشورهای منطقه از جمله ایران، برای مبارزه با تروریسم همپیمان شود. در غیر این صورت باید منتظر باشد که با تروریست ها در خیابان های خودش رو در رو شود.

لوران فابیوس وزیر خارجه فرانسه نیز از کشورهای مختلف از جمله ایران خواست در جنگ با داعش در عراق متحد شوند.

وی با اشاره به اینکه پاریس به دنبال ارسال کمک های بشردوستانه و تسلیحات به عراق است از همه کشورها از جمله ایران دعوت کرد تا با فرانسه در جنگ با داعش همراه باشند و متحد شوند.

وی سپس به نگرانی اروپایی ها درباره خطر داعش پرداخت و افزود: عراق هدف امروز داعش است، هدف بعدی آنها کل منطقه و سپس چیرگی بر کل اروپا است.

فابیوس گفت: از نظر ما، داعش گروهی خطرناک و دارای ماهیتی متفاوت با دیگر گروه های تروریستی دنیا است.

دمپسی: ائتلاف، لازمه شکست داعش است

آمریکایی ها اما، غیرمستقیم تر از طرف های اروپایی به مساله ضرورت همکاری ایران برای نابودی گروه تروریستی داعش در عراق پرداخته اند.

امروز، جمعه در جدیدترین اشاره ها، ژنرال مارتین دمپسی رئیس ستاد مشترک ارتش آمریکا گفت: داعش نمی تواند به طور دائم محدود شود. این سازمانی است که عقاید استراتژیک آخرازمانی دارد اما باید در نهایت نابود شود.

وی افزود: به نظر شما آیا آن ها می توانند محدود شوند در حالی که بخشی از این سازمان در سوریه مشغول به فعالیت است؟ پاسخ منفی است. آن ها بایستی هم در سوریه و هم در عراق در نظر گرفته شوند. این امر (شکست داعش) زمانی محقق می شود که ما ائتلافی در منطقه داشته باشیم که وظیفه شکست این گروه در تمامی زمان ها را بر عهده داشته باشد.

از عراق تا اراک

امروز یک تحول دیگر، هر چند از سوی آمریکایی ها ناشی از اشتباه قلمداد شد، اما خود اشاره ای به واقعیتی انکارناپذیر داشت. ماری هارف سخنگوی وزارت خارجه آمریکا از اشتباهی خبر داد که برای بسیاری از مخاطبان اخبار و ناظران تحولات مرتبط با مذاکرات ایران و آمریکا خنده دار بود.

اشاره هارف، به یک کلمه بود که گفته شد، مترجم آن را اشتباه ترجمه کرده است. عراق به جای اراک.

رویترز گزارش داد که ماری هارف گفت: گزارشی نقل شده مبنی بر اینکه محمد جواد ظریف وزیر امور خارجه ایران، کمک برای مبارزه با داعش را به لغو تحریم ها مرتبط کرده است. ما این گزارش را دیدیم و معتقد هستیم این گزارش دقیق نیست. ما فکر می کنیم وزیر امور خارجه ایران هرگز چنین اعتقادی ندارد. نقل قول گفته شده از او مبنی بر اشاره اش به کشور عراق درست نیست و در حقیقت او درباره اراک، محل تاسیسات هسته ای ایران صحبت کرده است. ما بارها به صحبتش گوش کردیم.

وی افزود: فرانس پرس به اشتباه کلمه اراک را عراق ترجمه کرده در حالی که منظور وزیر امور خارجه ایران کلمه اراک بوده است که اسم (مکان) یک راکتور آب سنگین در ایران است.

اشتباه املائی یا واقعیت عینی؟

ارتباط بحث هسته ای ایران با تحولات و پرونده های دیگر از جمله همکاری های منطقه ای اگر چه در بدو امر مانند نمونه فوق، ممکن است با اشتباهی املائی ترکیب شود و خنده دار به نظر برسد، اما حقیقت این است که در پازل تحولات بین المللی و منطقه ای هیچ کدام از این پرونده ها جدا از هم نیستند.

درست است که گروه های تروریستی مانند داعش تهدیدی برای کل منطقه به شمار می روند اما همانگونه که پیشتر آمد، اظهارات اخیر مقام های غربی و اقدام های تهدیدآمیز داعش نگرانی شدیدی را در میان غربی ها به وجود آورده است. همچنین نباید فراموش کرد که بسیاری از عناصر گروه های تروریستی عضو داعش هستند و بازگشت آنها به کشورهای غربی با به همراه داشتن ویروس تروریسم، می تواند خطراتی جدی برای جوامع غربی ایجاد کند.

امروز، جمعه، ماری هارف سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا در اظهاراتی اقرار کرد که از زمان آغاز بحران سوریه، 12 هزار تروریست از 50 کشور جهان از جمله آمریکا برای جنگ با دولت سوریه به این کشور عربی سفر کرده اند.

ما به ازای همکاری ایران چیست؟

مسلمانی های غربی ها به خوبی می دانند که ایران و جبهه مقاومت توان رویارویی موثر با گروه های تروریستی را دارند و عملکرد سه ساله اخیر در محور سوریه این واقعیت را اثبات کرده است. یکی از مهمترین تحولات سوریه توافق حمص و بیرون راندن تروریست ها از این شهر بود؛ اتفاقی که به اذعان همه ناظران، با ابتکار عمل ایران صورت گرفت. در غائله عرسال لبنان نیز ورود به موقع و مقتدرانه ارتش لبنان با کمک حزب الله، خطر داعش را دفع کرد و بار دیگر بر توانایی محور مقاومت صحنه گذاشت. در عراق، دفاع غیرتمندانه شیعیان از عتبات عالیات نشان داد که تجربه اضلاع مقاومت در نبردهای نامنظم می تواند تعیین کننده معادلات بعدی قدرت باشد.

ایران تاکنون پاسخی رسمی به اعلام نیاز مصرانه مقامات غربی برای مقابله به داعش نداده است اما با فرض قبول خواسته غربی ها از سوی ایران، این همکاری و تعامل چه ما به ازایی برای ایران دارد و غرب به ویژه آمریکا که اکنون خود را با تهدید و خطر تروریسم یک بار دیگر پس از حوادث 11 سپتامبر سال 2001 روبرو می بیند، چقدر حاضر است که برای دفع خطر امنیت ملی خود، هزینه بپردازد؟ به عبارت دیگر، نتیجه همکاری ایران و غرب در کدام حوزه ها سرریز می شود و آیا این تعامل می تواند غرب را به همکاری سازنده با ایران در پرونده های دیگر مانند به رسمیت شناختن حقوق مسلمی همچون استفاده از انرژی صلح آمیز هسته ای وارد کند؟

یک نگاه منطقی و روشن به تحولات منطقه به خوبی روشن می کند که ایران زمانی باید وارد این ماجرا شود که طرف غربی تضمین دهد حقوق کشورمان را در زمینه های گوناگون از جمله برنامه هسته ای به رسمیت می شناسد و حاضر است بطور رسمی نقش موثر ایران را در معادلات منطقه ای و بین المللی به عنوان یک قدرت تاثیرگذار بپذیرد.

جواد ارشادی-جام جم آنلاین